

Független Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:

Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Boesckay“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Fötér.

Azt, hogy az ország haladását, a nemzet boldogulását miként szolgáljuk és miként tudjuk legjobban megközelíteni, a magunk lelkiismerete szerint kell eldöntenünk. Mi eldöntöttük és a nemzet lelkiismerete is eldöntötte, hogy az egyedüli helyes utat a keresztyén nemzeti irány. E fölött vitatkozni többé nem lehet. Ezt az irányt, mi, haladó szellemű konzervatív, szociális tartalmu, népies politikával akarjuk szolgálni, ahogy azt kormányom és pártunk programja képviseli.

Dr. DARANYI KÁLMÁN.

Nagy tanulság.

A gyakorlat ki fogja mutatni, hogy az augusztus 1-én életbelépő telepítési törvény jobb, mint azok a kritikák, amelyek annakidején a törvény tárgyalását kísérték. Jobb, őszintébb és a reális élethez alkalmazkodóbb, mint azok a propagandaiszövegek s a felelősségérzettől távolálló jelszavak, amelyek rendszerint ott kullognak és harsognak a nagy reformok útjának nyomában. Legyünk tisztában azzal, hogy egy reális gondolat megvalósításának kezdetéhez jutottunk el, nem pedig a csodavárók és jelszókergetők startjához, amikor megkezdődhetik a versenyfutás olyan célok felé, amelyekhez a reálpolitikai elgondolásnak semmi köze nincsen. Most, hogy a telepítési törvény életbelép, újra itt van az alkalmunk, rámutatni a magyar közélet egyik súlyos betegségének jelenségeire s elsősorban arra a szemérméket vesztett propagandára, amely a jelszavakat nem a megvalósítás felelősségérzetével veszi fell hanem azért, hogy egy-egy gondolatot, csodatevő gyógyszernek hirdessen s ezzel alapjában téveszesse meg a hangulatok hatása alá került tömegeket. Ez a tuzó és igen gyakran szándékosan megtévesztő propaganda úgy követ el minden

fontos reformot, mint a földi paradicsom biztosítékát, hogy nyomban cserben is hagyja azt, mihelyt a megvalósításról van szó és kiderül, hogy más a jelszó és más a felelősséggel járó megvalósítás, más a propaganda és más az élet. Akik azt hiszik, hogy előljárnak a jelszavak propagálásával a nemzeti fejlődés iramának útján, éppen ebben csalódnak. Nem akarják, nem is tudják észrevenni, milyen távol maradnak el a haladás országútján s milyen messzire esik egymástól az elméletek boszorkánykonyhájának lombikjában ketyvasztott propaganda a nemzeti élet fejlődésének realitásaitól.

Be fog bizonyulni, hogy a telepítési törvény valóban értékes szociálpolitikai alkotás, de nem azért, mintha csoda volna, hanem mert a jelszavaktól függetlenül oldja meg a problémákat. Be fog bizonyulni, hogy éppen a tuzások tehermentelétől mentesítve felel meg majd annak a célnak, amelyet a törvénytől az egykével, nincstelenséggel, munkahiánnyal és itt még fel sem sorolható szociális bajokkal sújtott egyes vidékek láburaállítására és meggyógyítása követel. Ha szembeállítjuk azt a könyvtárat kitevő propaganda-irodalmat, amely a telepítést megelőzte, azzal a

céltudatos, reálpolitikai elgondolással, amely a telepítést a megvalósulásig vitte, iskolai példáját kapjuk annak a mérhetetlen ellentétnek, amely elválasztja egymástól a jelszót és valóságot, a terméketlen kritikát és a realitást, a közvélemény tájékozatlanságára spekuláló számítás és az állam és társadalom vezetésére való hivatottságot. Ez az iskolai példa sohasem jöhetett jobbkor, mint éppen most, amikor a társadalom olyan könnyen válik a felelőtlen jelszavak játékszerévé és a nemzeti érdek a politikai spekuláció zsákmányává. Korunknak ez a nagy betegsége világjelenség. A levegőben van, észrevétlenül terjed és hat, mint a ragály. Pedig ha van nemzet Európában, amelynek meg kell maradnia a realitások talaján, akkor az éppen a magyar. Apaffy erdélyi feledelem nagynevű kancellárja, Teleki Mihály mondta annakidején: „Mi sohasem tehetjük azt, amit szeretnénk, hanem csak azt, amint lehet.“ Ebben nagy igazság van, de nem szabad pillanatra sem elfelednünk, hogy amit kell és amit lehet, azt valóban meg is kell tennünk. Ez az egyetlen módja annak — mint ahogy a telepítéssel is történt és történik majd — hogy utját vágjuk a felelőtlen jelszavak lélekmérgező hatásának és megtartjuk ezeréves fejlődésének egyenes utvonalát, hivatottak vezetése alatt a nemzeti életet. Meg kell tanulni, hogy a földi paradicsomot nem lehet paragrafusokkal elővarázsolni, mint ahogy a telepítési törvény paragrafusaiból sem terem önmagától boldogság, hanem abból a szellemből, amely a törvény betűiből kiárad, abból a lélekből, amely a telepítés gondolatát áthatja és

abból a hivatottságból, amely a reformot a megvalósításhoz segítette. Ez a lélek és szellem pedig magyar abban az értelemben is, hogy éppen annyira tiszteletben tartja a magántulajdont, a föld birtoklásának jogát, mint amennyire tiszteletben tartja azoknak a társadalmi rétegeknek érdekét és értékét, akik önjelükéből a bérmunkások, vagy földnélküliek sorából kiemelkedni nem tudnak. Ez a szellem a magyar társadalom felfelé nivellálásának utját keresi és meg is találja, nem jelszavakkal, hanem segítő kézzel, nem propagandával, hanem reális cselekedetekkel és nem a közvéleményre spekuláló célzattal, hanem azzal a felelősségérzettel, amely a kormányzati hivatottság legértékesebb alapelvét jelenti.

A telepítési törvény végrehajtási utasítása.

A telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936. évi 17. t.-c. hatálybalépése és végrehajtása tárgyában készült 100,000—1937. FM. sz. rendeletet a Budapesti Közlöny vasárnapi száma közölte.

Főbb intézkedései ezek: A rendelet részletes utbaigazításul szolgál az eljáró hatóságoknak, valamint a közvetlenül érdekelt birtokos és földművelőslakosoknak is.

A rendelet a telepítési törvényt augusztus 1-ével lépteti hatályba. Általános elvként vonul végig a rendeleten, hogy csak azokon a helyeken s csak azoknak javára kíván beavatkozni, ahol a birtok a birtokmegosztási és népesedési viszonyok egyensúlyát a szabad birtokforgalom biztosítani nem képes s főképen azok érdekében, akik — ha valamelyes anyagi erővel bírnak is — önjelükéből a bérmunka vállalatára is kényszerülő törpebirtokosok, vagy földnélküliek sorából kiemelkedni nem képesek. A lakosság körében téves felfévések s tuzott várakozások megelőzése érdekében, valamint a hatóságok felesleges zaklatásának elkerülése céljából kimondja a rendelet, hogy sem egyesek, sem csoportok, sem egyesületek nem jogosultak oly

kérelem előterjesztésére, amely valamely ingatlan megszerzésére, vagy valakinek ingatlanban részesítésére irányul.

Még olyan ingatlanokat is lehetleg a tulajdonossal történt meg-egyezés alapján kell megszerezni, amely ingatlanok tekintetében egyébként átengedésre kötelezési eljárásnak helye is van.

Ezután a rendelet az átengedésre kijelölt ingatlanok tulajdonának megszerzését és birtokbavételét szabályozza. A földbirtokpolitikai célokra megszerzett ingatlanokat a felhasználásig az Országos Földhitelezési Vezetési Tanács felügyelheti, amely ingatlanok tekintetében egyébként átengedésre kötelezési eljárásnak helye is van.

Ezután a rendelet az átengedésre kijelölt ingatlanok tulajdonának megszerzését és birtokbavételét szabályozza. A földbirtokpolitikai célokra megszerzett ingatlanokat a felhasználásig az Országos Földhitelezési Vezetési Tanács felügyelheti, amely ingatlanok tekintetében egyébként átengedésre kötelezési eljárásnak helye is van.

Majd a földbirtokpolitikai célokra megszerzett ingatlanok felhasználása tárgyában rendelkezik. Ha egy község területén a házhelyeken felül harmincnál több kisbirtokot lehet alakítani, a földművelésügyi miniszter rendszerint előzetes felhasználási tervet készít. Az ingatlanok felhasználása előzetes helyszíni eljárás alapján történik. Rendszerint a helyszíni eljárás alkalmával választatnak ki a birtokszerezők is, azok kiválasztásához azonban a földművelésügyi miniszter utólagos jóváhagyása szükséges. Azoktól a birtokszerezőktől, akik a törvény révén adásvételi szerződéssel önálló kisbirtokokhoz jutnak — vagy törpebirtokok ilyenre kiegészítetik — bizonyos anyagi erők (a juttatott föld becser-tékének 25—30 százalékát) és a szükséges gazdasági felszerelést kívánja meg. Módot ad azonban a rendelet arra is, hogy szükség esetén a csak mezőgazdasági felszereléssel bíró lakosság is kishaszonbérletre, vagy családi otthon létesítéséhez szükséges házhelyhez juthasson, sőt az állat-talanná vált gazdasági cselédek jövő-jének biztosítása céljából lehetővé teszi azt is, hogy ezeknek szükséges gazdasági felszerelése a telepítési alap terhére előlegezett kölcsönből szereztessék be.

A telepítési törvény célkitűzésé-nek megvalósítását a birtokszerező választásán felül elsősorban az a rendelkezés biztosítja, amely a mező-gazdasági ingatlanokra 70—75 szá-zalékgig hitelezett vételár rész után fizetendő kamatot általában évi 3 százalékban állapítja meg, sőt azt is lehetővé teszi a rendelet, hogy a háromnál többgyermekes birtokszerezővel szemben — ha az összes ingat-lana 20 kat. holdnál nem több —, gyermekének számához képest az évi kamat két százalékgig mérsékel-tessék. E kedvezmény megilleti — mégpedig a terület nagyságára való tekintet nélkül, — a vilézi rendet is. A 100 holdat meghaladó birtok hite-lezett vételár részére után évi 4 szá-zalékos kamatot kell fizetni. A mező-gazdasági ingatlanok után fennmaradó vételár hátralék törlesztésére 25 évnél hosszabb időt kötni nem lehet. A birtokszerezők tulajdonjoga rendszerint csak a vételár felének kifizetése után kebeleztetik be. A végrehajtási utasi-tás ezután az építési kölcsönök folyó-sítását is szabályozza, majd a felté-teleknek meg nem felelt birtokszere-zők kimozdításával és a keletkező kisbirtokok visszavásárlásával foglal-kozik. Továbbá az országos telepí-tési tanács megalakítására és műkö-désére vonatkozó szabályokat foglalja magában s az érdekelt egyházak képviselőszerveire vonatkozóan tar-talmaz rendelkezéseket. A záró ren-delkezések közül különös érdekekkel bírnak azok a rendelkezések, amelyek a más községből átköltözött birtok-

szerezők javára biztosított adókedvez-ményekről, a földhaszonbérlo szövet-kezetek támogatásáról, a birtokszere-zők okszerű gazdálkodásának bizto-sításáról és végül a törvényhatósági és községi vagyont képező ingatla-noknak földbirtokpolitikai szempont-ból megfelelő hasznosításáról rendel-keznek. Végül meg kell emlékezni még a rendeletnek azokról a rendel-kezéséről is, amelyek az utóbbi évek-ben előtervezett és a bankok kezén levő 20 kat. holdnál nem nagyobb ingatlanok visszaszerzésére vonatkoz-nak. A rendelet a hitelintézeteket, ugyszintén a pénzkölcsön nyújtásával iparszerűen foglalkozó cégbejegyzésre kötelezett más vállalatokat arra köte-lezi, hogy az 1937. évi augusztus hó elseje előtt árverésen, vagy árve-rés hatállyal bíró eladás útján szer-zett összes ingatlanukat október hó elsejéig a földművelésügyi miniszter-nek jelentésük be.

A földhöz-juttatottak újabb kedvezménye.

A hivatalos lap július 14-iki száma közli a pénzügyminiszter ren-deletét, amely a földbirtokreform során földhöz és házhelyhez juttattak-nak nyújtandó kedvezményekről szóló 2000. számú rendelet végrehajtásáról intézkedik.

Az alaprendelet — mint ismeretes — a súlyos helyzetbe jutott reformföldek és házhelyek tulajdono-sainak adósságát lényegesen mérsé-kelte és a tőketörlesztés, valamint a kamatfizetés tekintetében számos nagyjelentőségű kedvezményt bizto-sított.

Ezeknek a kedvezményeknek az érvényesítéséről szól a mostani rendelet. A rendelet első fejezete arról intézkedik, hogy a pénzügyi lebonyolításba bevont, megváltott föld-ekből és a vagyonváltás föld-ekből földhöz és házhelyhez juttatottak meg-váltási ártartozásait hogyan kell kiszá-mítani. A kiszámítást a rendelet szer-int a községi előljáróság, vagy a városi adóhivatal végzi.

A második fejezet a földhöz-juttatottak haszonbér- és kamattar-tozásainak „kiszámítását” rendezi. Intézkedik azután a rendelet arról, hogy az 1929. előtt teljesített tőke-törlesztések és az 1929—1936. évekre szóló szolgáltatások miképpen szá-molandók el, majd szabályozza a földhözjuttatottak tartozásainak egyé-nenként való kiszámítását és az ezzel kapcsolatos esetleges felelősségek ügyét. Végül szabályozza a rendelet a most biztosított kedvezmények értelmében a szolgáltatások, törlesz-tések és kamatok mérséklésére vonat-kozó kérdéseket.

A rendelet mellékletében foglal-tatnak a kamatfizetésre és törlesztésre vonatkozó táblázatok is. Ezek szerint 100 pengőnek megfelelő tartozás után 3 százalékos kamattal mellett 47 évi törlesztés mellett az első évben 1 pengő tőketörlesztést és 3 pengő kamatot kell fizetni.

A kamat tétele ettől kezdve fokozatosan csökken, hogy a tizedik évben már csak 2-70, a huszadikban 2-25, a harmincadik évben 1-64, a negyvenedikben 0-83 pengő a kamat, amely az utolsó évben már csak 10 fillér. A tőketörlesztés összege ezzel szemben évről-évre fokozatosan növekszik pár fillérrel, úgy hogy a huszadik évben 1-75, a harmincadik-ban 2-36, az utolsó évben pedig 3-50 pengőt kell fizetni.

A 25 évre szóló törlesztés mel-lett a kamat évi tétele 100 pengő után 3 pengőről fokozatosan 16 fill-erre csökken, a törlesztés évi összege pedig az első évi 2-75 pengőről 5-33 pengőig növekszik.

Végeredményben tehát azok, akik 47 év alatt törlesztenek, éven-kint átlag 3-60—4— pengőt, akik 25 év alatt törlesztenek, azok évi 5-50—5-75 pengőt fizetnek száz pengő után.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Hajdusoboszló megyei város képviselőtestülete július 25-én dél-előtt dr. Márton Gábor polgármester elnöklété élén rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a képviselőtestület tagjai csaknem teljes számmal vettek részt. A szabadságon levő főjegyzőt dr. Padrah Sándor I. oszt. aljegyző helyettesítette.

Belügyminiszter leirata, hogy a járványkórház kibővítésére 3000 P segélyt utalt ki, köszönettel vétett tudomásul. Ez összeghez a vármegyétől másik 3000 P-t kérelmez a város, 3000 P-t pedig saját költségvetésébe állít be az 1938. évre. A nyílt áru-sítási üzletek zárójának szabályo-zását közgyűlés tudomásul vette. Üzemek és háztartási alap közti tar-tozások törlesztését színté. Alispáni ren-delet folytán a városnak az idegen-forgalom lebonyolítására idegenfor-galmi hivatalt kell felállítani. Ezt ugy gondolja végrehajtani a város, hogy ha a folyó év őszén a helyi vasuti állomást kibővítik és átalakítják, a vendégek kalauzolására a Máv.-tól egy irodahelyiséget kérelmez, hogy ott az idegenforgalom lebonyolítható legyen.

Alipán elrendelte, hogy a mező-örök részére szolgálati jelvények és löfegyverek szerzessenek be. A város kérni fogja alispánt, hogy a város a löfegyver ellátástól egyelőre mentessék fel.

Polgármester részletes jelentést tett képviselőtestületnek a július 20-án lefolyt gyógyfürdői zavargá-sokról, amelynek következtében a zavargó elemekből három egyént erre a szezonra kitiltottak a fürdő helyi-ségeiből és ellenők a rendőség útján eljárást is indítottak. Béteky Lajos bizottsági tag kérte, hogy a jelentést minden vita nélkül vegye tudomásul a közgyűlés. Ez meg is történt egy-hangu határozattal.

Polgármester jelentette, hogy a városi tisztügyész választással kap-csolatosan beadott felelősségekben foglalt amaz állításokra vonatkozóan, amely szerint a szavazólapokat előre megjelölték volna, kihallgatta a sza-vazatszedő bizottság tagjait, akik eskü alatt készek bizonyítani, hogy a szavazás folyamata alatt egyetlen meg-jelölt szavazólap se került kezeikbe. Valószínű, hogy a főjegyzői iroda helyiségében őrizetlenül maradt sza-vazólapokat utólagosan jelölték meg. Ismeretlen tettesek ellen bünvádi fel-jelentés megtételét kéri a királyi ügyészségtől. A közgyűlés egyhangu-lag így határozott.

Polgármester jelentette, hogy az alispán által megejtett felügyeleti vizsgálat jegyzőkönyve még nem érkezett meg, így azt csak akkor mutatja majd be, ha itt lesz. Tudomásul vették.

Dr. Hegymegi Kiss Pál debreceni lakos, v. országgyűlési képviselő írásban közölte, hogy a képviselő-testület a vizpalackozó üzem felállí-

tására beadott ajánlatokra elfogad-hatlan feltételeket szabott meg, ezért majd később újabb ajánlattal fog előállani. Tudomásul szolgált.

Nagyobb fontosságú tárgy követ-kezett ezután. A kir. tanfelügyelőség értesítette a várost, hogy Hajduszo-boszlón a Pusztangyalházán, az Aranyszeg határrész főutvonalán és a déli Tilalmas főutvonalán, a földesi uton egy-egy református jellegű tanyai iskolát fog felállítani. Ezek létesíté-sére 27,000 pengő államsegélyt folyó-sít, a várost ezenkívül összesen 9 ezer pengő költség fogja terhelni. Az iskolákat ugy kell felépíteni, hogy 1938. év szeptember hó elején megnyithatók legyenek. Közgyűlés az államsegély kiutalásáról szóló ren-delkezést hálás köszönettel vette, pol-gármestert megbizta, hogy az iskolák részére a földtulajdonosoktól meg-felelő területeket kérelmezzon, illetve ajánltasson fel. Egy-egy iskola részére legalább 2000 négyszögöl terület szükséges. Eljárása eredményéről és a továbbiakról majd idejében tgyen jelentést a képviselőtestületnek.

Kádár Sándor földbirtokos a Pusztangyalházán létesítendő tanyai iskola céljaira 800 négyszögöl terü-letet ajánlott. Köszönet a szives ado-mányért, de polgármester által még felkérendő lesz, hogy egészítse ki nemes adományát 2000 négyszögölre.

A közdülutak hálózatának meg-állapításáról szóló alispáni rendeletet tudomásul vették. A fürdőtelepi cuk-rásda helyisége bérletére vonatkozó véghatározatot kisgyűlés megsemmi-sítette. Ez ellen felülvizsgálati kére-lemmel él a közgyűlés, egyben felkéri alispánt, hogy a kisgyűlési döntés végrehajtását addig függeszse fel, amíg odafent az elbírálás megtörténik.

Az iparostanonciskolai főhiva-tású állás betöltésére vonatkozóan iparostanonciskolai felügyelőbizottság felhivatott a pályázati hirdetemény kibocsátására. A betervezett iskolai, óvodai, menházi költségvetéseket a közgyűlés tudomásul vette, a ref. iskola mult tanévi költségvetését bővebb kidolgozás végett visszaadták.

Tűzoltó parancsnok javaslatára egy vizes lajt beszerzésére 1600 P, tűzoltószerke javítására, tűzoltók ruházatának javítására a szükséges összeg beállítását elfogadtatták, őt drb. Lux petroleum gázlámpa a testület-nek átadatták.

A villanyóra használati díjak leszállítására vonatkozó pótszabály-rendelet elfogadtatták.

A közművek vagyonkezelésének előzetes ellenőrzésére s a szükséges személyzet beállítására vonatkozó intézkedés akkor fog tárgyalás alá kerülni, ha az alispáni felügyeleti vizsgálatról szóló értesítés idevonat-kozó rendelkezéseiről a város érte-sülve lesz. A csendőrlaktanyát 1400 P évi bérlet fejében haszonbérleti a csendőrpáncsnokság. Szerződés megkötött.

Molnár Gábor volt vágóhídi szolgálta állásáról annak idején lemondott. Most végkielégítést kért, de a közgyűlés kérelmével elutasította, mert lemondásával minden jogigénye megszűnt. Lajter Péter földbirtokos ama kérelme, hogy a Vajdazugban a Kösély áttöltessék és ott járható ut létesíttessék, közgyűlés nem teljesítette, mert ez a munkálat 8000 P-be kerülne és fedezet nincs rá.

Bánomkerti lakosok utrendezés és villanyvilágítás bevezetése kérelme pártolólágg főmérnöknek kiadatott.

Bernád Márton telekeladási ügye polgármesternek további intéz-kedés végett kiadatott. Homonnay

ÉRTESETÉS!

Felhívom a nagyérdemű közönséget a 27 éve fennálló, Piac-téren levő (volt Dréher helyiségben)

CUKRÁSZDÁMRA,

ahol állandóan kapható: legfinomabb friss fagyalt és jegeskávé, reggeli és uzsonna, Meinel-féle kávé és csokoládé, valamint mindennap friss sütemények, torták és mignonok, ugy saját készítésű finom bonbonok, mint Sthümmer-, Szerencsi- és Koestlin-féle finom bonbonok, táblacsokoládék, dragék és cukorkák, valamint finom jammok, zseké és befőttek! Gyomorbetegeknek valódi karlsbadi kétezersült! Herkules maláta gyermektápszersült!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri:

NICHTER KÁROLY

cukrász.

Kerthelyiség!

István színházigangató sürgős segély kiutalási kérvénye elutasított, ellenben hirdetési díj elengedése iránti kérése teljesített.

Mezőőrök szolgálati viszonyának rendezése tárgyában kiküldött bizottság javaslatát tudomásul vették.

Az állami polgári fiúiskolában a latin nyelv tanításának beállítása érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intéznek.

Végrehajtók részére három fogat beállításra elrendeltetett.

Közgyűlés d. u. fél 2 órakor végződött.

SZEMLELŐDÉS

Minden szenzáció csak egy napig tart. A szoboszlói gyógyfürdőben lefolyt tüntetés is a múlté lett. A tárgyi igazság hiányzott a fellépés jogosságából. Hajduszoboszló gyógyfürdőüzeme ezidőszent csak azon keretek között és csak annyit biztosíthat a fürdőző közönségnek, amennyit jelenlegi fürdőberendezései, felszerelése mellett nyújtani képes. Hogy majd az évek sorozatán mindig fejlődő és fejlesztendő fürdőüzem a gyógyulás és kényelem terén mily orvosi és technikai lehetőségeket fog nyújtani, azt a jövő fogja megmutatni. Ma többet nem tudunk adni, csak azt, amink van. De hogy egyelőre ez is kielégítő, bizonyítja az a napi 4000 fürdővendég, aki minden kétséget kizárólag a csodaforrások hővizének gyógyító sikerével meg van elégedve. Azt sem tagadhatja senki, hogy a város vezetősége minden lehető áldozatot meghoz látogató közönségének további támogatásért és bizalmának megnyeréséért. Ha millióink lennének, bizonyosan gyorsabb tempóban lenne Hajduszoboszló világfürdővé.

* * *

Magyarországon a múlt év őszén irták össze az állatokat, gyümölcsfákat, gépeket stb.

Ezen adatösszeállítás szerint Magyarország területén a termelő gazdák birtokában van 1919,741 darab szarvasmarha, 885,895 darab ló, 4,676,976 darab sertés, 1,450,419 darab juh, 39,534 darab kecske, 3,932 darab szamár, 1,143 darab öszvér, 279,018 darab házinyul, 17,880,627 darab tyúkféle, 369,207 darab pulyka, 2,286,890 darab lud, 1,394,970 darab kacska, 995,390 darab galamb és 416,603 mehecsalád. A legtöbb szarvasmarha a Dunántúlon, a legtöbb ló az Alföldön van, ser és körülbőlül egyforma mennyiségben van a Dunántúlon és az Alföldön, míg a juhállomány nagyobb része (szikes talajok) természetesen az Alföldön van. A baromfiak nagyrésze is az Alföldön van, a legtöbb a leg-

nagyobb két vármegyében, Pest és Szabolcs vármegyében.

Gyümölcsfa 34 558,114 darab van a gyümölcsstermesztők birtokában.

Motorterőgépek száma 24,114, cséplőgépeké 16 663, kapálógép 218 986, arató- és terménybetakarító-gép 30,386.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor prédikál Demjén Ferenc lelkész, énekel a kis vegyeskar, délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Fáy István**, Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja július 28-án kezdte meg nyári szabadságát, mely augusztus 15-én fog végződni.

— **A „Hajduhét“** megtartási idejét szeptember 4—12. napokban határozta meg a kiállítás rendezőbizottsága.

— **Dr. Hetey Gusztáv** tisztiorvost a belügyminiszter Debrecenbe városi orvossá nevezte ki. Városunk szülöttének megérdemelt előlépéséhez a jóbarátok, ismerősök jókívánatai fűződnek.

— **Esküvő.** Néhai boldogemlékü Csiha Márton városi főjegyző és nejének özvegy Csiha Mártonné Soós Zsófia urasszonynak gyermeke Csiha Mária urleány és Szelekovszky Ernő áll. polg. iskolai tanár tegnap házasságot kötöttek. Az ifjú párt dr. Márton Gábor polgármester adta össze az állami anyakönyvi hivatalban, míg az egyházi esküvőt Kovács Lajos református vallásoktató-lelkész végezte. A szűk családi körben végbement esküvő után az ifjú pár nászútra Miskolc-Lillafüredre utazott.

— **A hajduszoboszlói városi és a püspökladányi járási vitézi szék** október 24-én fogja Nádudvaron megtartani járási értekezletét és szokásos ünnepi előadását.

— **A doberdói kirándulásra** Hajduszoboszló vasúti állomásról augusztus 11-én délben fognak indulni a résztvevők. A kirándulásra a levante jelentkezéskor kívül 59 kísérő fog résztvenni. A kiránduló társaság vezetője Keresztury Sándor ref. tanító, levante főoktató lesz.

Eladó házass udvar.

Megkekinthető: Rákóczy-út 11. szám alatt.

Eladó VII. tized Kossuth-u 79. számú lakóház 574 négyszögöl kerttel, gyümölcsfával.

Bérbeveszek 2 szobás komfortos csinos száraz urilakást 1937 november 1-től. Ajánlatok tehető Vég Géza úrnál Sarló-utca 1. sz. alatt.

Vasárnap és hétfőn**Adolf Wohlbrück**

főszereplésével:

Port Arthur ostroma**és az olasz király budapesti látogatása az Urániában.**

— **Felhívás a hajducsaládokhoz.** A „Hajduhét“ keretében rendezendő történelmi kiállításon a hajducsaládok történetére vonatkozó emlékeket is. Felhívja ezért a rendezőbizottság az érdeklődő családokat, hogy akiknek birtokában nemesi adománylevél, hiteles cimer, avagy ezeknek hiteles másolata, vagy más értékesebb emléktárgy van, azt a rendezőbizottság rendelkezésére bocsájtani sziveskedjenek, hogy azokat a történelmi kiállítás rendezésénél felhasználhassa. Az idevonatkozó bejelentéseket Bor János nyug. igazgató-tanítónál, mint a történelmi kiállítás rendezőjénél kell megtenni, illetőleg átadni az idevonatkozó emlékeket. Aki a jelentkezést elmulasztja, családja kimarad a kiállításból.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Szelekovszky Ernő és Csiha Mária. Születések: Farkas Gyula fia Lajos, Szilágyi József fia József, Marinka János leánya Margit-Etelka, Fábrián Gyula leánya Éva, Veselényi András leánya Pirooska, Csikai János leánya Róza, V. Kiss Lajos fia Lajos, Klein Izidor fia Sándor, Biró Eszter fia András, Bodnár Ferenc fia Dezső. Halálozások: Tóth Bernátné — Sz. Komlósi Juliánna — 40 éves. Szemán Katalin 6 napos. Karacs Gáborné — Domokos Zsófia — 56 éves. Özv. Csiszár Józsefné — Tőkés Juliánna — 74 éves. Czeglédi Klára 75 éves.

— **Debrecenben kirendeltséget létesített a Külkereskedelmi Hivatal.** A Külkereskedelmi Hivatal a mezőgazdasági kiviteli ügyek elintézésének megkönnyítése végett Debrecenben kirendeltséget állított fel, amelynek vezetésére alsó és felsőhontsipeki Csippek Gyula, m. kir. gazdasági tanácsos, m. kir. külkereskedelmi hivatali főfelügyelő kapott megbízást. A kirendeltség hivatali helyisége Debrecenben, Szent Anna-utca 7. szám alatt van. Kiviteli ügyekben a kirendeltség szívesen szolgál tájékoztatással a hozzáférhető gazdáknak s exportőröknek.

— **Az Országos Ref. Jóléti Társulat** teletemes összegű temetési segélyeket fizetett ki mostanában városunkban. A fiatalon elhalt Décsy Gáborné után 898 pengőt utalt a Gazdák Biztosító Szövetkeze s Gábor fia — minden további díj fizetése nélkül — 24 éves korára 710 P erejéig biztosítva marad. Forró János malomellenőr halálával, özvegye 240 P temetési segélyt kapott s az ő részére 246 P értékű ingyen kötvényt állított ki és küldött az Országos Ref. Jóléti és Gazdasági Társulattal kapcsolatban levő Gazdák Biztosító Szövetkezet.

— **A hajduszoboszlói izr. nőegylet** az itt tartózkodó fürdővendégek felkérésére folyó hó 7-én, szombaton este a Hungária-étterem termeiben nagyszabású fagyalt-estét rendez, mely iránt már is óriási az érdeklődés. Az előkészületek Grósz Lajosné elnök és dr. Grósz Gyula orvos, titkár, valamint 40 tagu rendezőség élén nagyban folynak.

KÖLCSÖNT

földre, házra
7 százalékos kamattal folyószámlát:
Gáll, terményes.

Eladó, esetleg bérbé adó Arany-szegen 53 kat. hold, Kötele-sen 26 kat. hold és Vajdazugban 12 hold tanyás birtok. Értekezni Alföldi Takarékpénztárnál Debrecenben.

Eladó ház. Nem messze a fürdőhöz, VI. tized Tompa-utca 22 szám alatti házassudvar eladó. Értekezhetni a helyszínen, vagy pedig Farkas Mihály városi tűzoltónál.

Eladó ház a fürdő közelében

Major-utca 7. szám alatt:
4 szoba és mellékhelyiségek.

Ugyancsak kiadó vagy eladó az Alexy-féle Bocskay-u. 31. sz. ház is.

Értekezni lehet:

Dr. Malatinszky Zoltán ügyvéd,
Hajduszoboszlói Takarékpénztár.

Kész butorok

nagyválasztékban kaphatók:

Kerekes Gyula

asztalos-mesternél

Hajduszoboszló, Rákóczy-út 27. szám
(a mozi mellett).

Ajtók, ablakok
mérték után legjobb kivitelben készülnek.
Mindenféle asztalos-munkákat — a legkisebb javítást is — a leg-rövidebb idő alatt elkészítik.

Eladó szabadkézből örök áron 1957. május hóig adómentes ház I. t. Kigyó-u. 40. sz. alatt. Értekezni lehet: a tulajdonosnál, a helyszínen.

Kellemetlen felébredés.
F. Tibor körösladányi villamos üzemi igazgató hivatalos dolgait fővárosban elvégezvén, Hajdusoboszlóra tartott. Este megváltotta vasuti és hálókocsi jegyét. Befeküdt a hálókocsiába. A vasuti kalauz Kabánál felkötötte. Öltözni akar, de nincs sehol semmiféle ruházata. A nyitott ablakon kiemelte egy ügyes kéz. Szoboszlóra érkezik, kénytelen a rajta levő egyetlen ingben kiszállani. Kellő igazolás és kérelem után az állomáson kapott egy pantallót, egy micisapkát és egy pár félcipőt, hogy bejöhessen a városba és itt valamennyire felruházódhasson. Első utja egy ügyvédhez viszi. Ügyét, baját elpanaszolja. A tropikál öltönyt és egyebeket 120 pengőre értékeli. A hálókocsi társaságtól kéri az ügyvéd útján kára megtérítését. Onnan az a válasz jön: Miért nyitotta ki a hálókocsi ablakát? Kinyitott ablak mellett a kárért nem felelős a társaság.

Országos vásár Debrecenben. A debreceni nyári — Nagybaldogasszony-napi — országos vásár (u. n. Lőrincnapi vásár) sorrendje a következő: Augusztus 12-én, csütörtökön juhvásár, aug. 14-én, szombaton, sertésvásár, aug. 15-én, vasárnap lóvásár, aug. 16-án, hétfőn baromvásár. Augusztus 15, 16, 17-én, vasárnap, hétfőn és kedden, kirakodóvásár.

Az előre eladott termékek ára és leszállítása. Az 1930. évi XXII. t.-c. III. fejezetének 36. §-a a mezőgazdasági termékek betakarításuk előtti eladásáról aként intézkedik, hogy ha a gazda július hó első napja előtt eladta a terményét, azt abban az esetben is köteles leszállítani, ha a termény helyi piaci ára az átadás helyén és napján magasabb, mint a kikötött ár, ilyen esetben azonban követelheti a gazda, hogy a vevő eszerint a magasabb egységár szerint számított vételárát fizesse, levonva belőle a vételárelőleg után számított kamatot. Ha a vevő nem hajlandó a vételárat így kiegészíteni, az eladó nem köteles több terményt átadni, mint amennyi a kialakított egységár szerint számított vételár és a felvett vételárelőleg után számított kamattal együttes összegének a szerződésben kikötött teljesítési nap piaci ára szerint számítva mennyiségben megfelelt. A vételárelőleg utáni kamatot a vételárelőleg kifizetése idejében a helybeli pénzintézetek által nyújtott rövidlejáratú kölcsönöknél szokásos kamattalab szerint kell számítani.

A gyógyfürdő közelében

kettő villatelek 317 négyszögöl területen, két utcai fronttal: a Kálvin-u. 9. sz. és Vesselényi-u. 48. sz. alatt. Új kerítéssel bekerítve, akár egyben, akár külön-külön jutányos árért sűrűgösen eladó. Értekezni lehet: Tatár József tulajdonossal Ádám-u. 17. sz. a., esetleg a délelőtti órákban a gyógyfürdő telepen a 305. sz. béreltkabin közelében. Ezen telkek — együtt — kiváló különleges fekvésüknél fogva — a városnak ezen részén hiányzó — „Népszálló” építésére igen alkalmas lenne, mert a közeljövőben felépülő új vaspalya állomástól ennek érintésével kell a gyógyfürdőhöz bevezető utnak közlekedni. Egyébként pedig a Deák-, Kálvin-, Csokonai-, Bátori-, Kinizsi-utcák torkolata is odairányulnak. Szükség esetén a terület a mellette lévő telkekből tetszés szerint nagyobbítható.

MÁVAUT autóbussz menetrend:

Érvényes 1937. szeptember 8-ig.
Hajdusoboszló—Debrecen:

9 ¹⁸ 9 ⁴⁸ 13 ³²	—	—	i. Hszoboszló Piac tér	é.	—	—	14 ⁵¹ 18 ⁰⁸ 19 ³¹
9 ²⁰ 9 ⁵³ 13 ³⁸ 18 ⁰⁴ 18 ³⁰	i.	Hszoboszló Gyógyfürdő	é.	9 ⁵² 11 ⁰² 14 ⁴⁵ 18 ⁰⁰ 19 ²⁶			
9 ⁵⁵ 10 ²⁵ 14 ¹⁰	19 ⁰²	é. Debrecen Arany Bika	i.	9 ²⁰ 10 ³⁰ 14 ¹⁵ 17 ³⁰ 18 ⁵⁵			
—	—	—	é. Debrecen p. u.	i.	9 ⁰⁵ — — —	18 ⁴²	

* = csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

Hajdusoboszló—Püspökladány—Békéscsaba.

X	*	i.	Hajdusoboszló piactér	é.	9 ¹⁵
14 ⁵²	18 ¹⁰	é.	Püspökladány Rákóczi-sz.	i.	8 ³⁵
15 ³⁵	18 ⁵⁰	é.	Szeghalom p. u.	i.	7 ²⁸
16 ⁴²	19 ⁵⁷	é.	Békéscsaba Csaba-szálló	i.	6 ⁰⁵
18 ⁰⁵	21 ²⁰	é.			

x = csak hétköznap, * = csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

Debrecen—Hajdusoboszló—Püspökladány—Gyoma—Endrőd.

X	*	i.	Hajdusoboszló piactér	é.	9 ¹⁵
14 ⁵³	18 ¹⁰	é.	Püspökladány Rákóczi-sz.	i.	8 ³⁵
15 ³⁵	18 ⁵⁰	é.	Szeghalom p. u.	i.	7 ²⁸
16 ⁴²	19 ⁵⁷	é.	Szeghalom p. u.	é.	7 ²⁵
16 ⁴⁵	20 ⁴⁸	é.	Gyoma p. u.	i.	6 ³²
17 ³⁸	21 ⁴¹	é.	Endrőd templom-lér	i.	6 ¹⁰
17 ⁵⁵	21 ⁵⁵	é.			

x = csak hétköznap, * = csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

Hajdusoboszló—Püspökladány—Kisújszállás:

	X	*	X
19 ³⁵	i.	Hajdusoboszló Piac-tér	é. 9 ¹⁵ 9 ⁴⁶ 13 ²⁹
20 ²²	é.	Püspökladány Rákóczi-szálló	i. 8 ³⁵ 9 ⁰⁷ 12 ⁴⁰
20 ²⁴	i.	Püspökladány Rákóczi-szálló	é. 7 ²⁰ 9 ⁰⁵ —
20 ⁵²	é.	Karcag Járásbíróház	i. 6 ⁵² 8 ³⁷ —
21 ²⁰	é.	Kisújszállás Városháza	i. 6 ²⁰ 8 ⁰⁵ —
—	é.	Kisújszállás p. u.	i. — 7 ⁵⁰ —

x = csak hétköznap, * = csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

**Ügyes fiút
nyomdász-tanulónak felvesz
Kovács Kálmán
könyvnyomdája, Főter.**

SZÍNHÁZ.

Homonnay István jól szervezett társulata a héten igen sikeresen folytatta előadásai sorozatát. A műsorra hozott darabok mind kivétel nélkül megnyerték a művészetért rajongók tetszését és igen sok estén felt ház tapsolt a kedvesen játszó színészeknek. Mindnyájuk jól játszanak és kedveltjei ma már nemcsak a helyi színházlátogató közönségnek, de az itt üdülő sokezer fürdővendégnek is. A hét folyamán már többször került sor jutalomjátékokra is. Ez már azt jelzi, hogy a kedves társulat nem sokáig marad körünkben. A jövő heti műsor a következő: Ma, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel színre kerül: „Juhász legény, szegény juhász legény”; este fél 9 órai kezdettel a „Romantikus asszony”; hétfőn este „3:1 a szerelem javára”; kedden este Jávör Pál, a Nemzeti Színház tagjának vendégfellépésével általános béreltszűnetben „Hódítás”; szerdán este „Hulló falevél”; csütörtökön este „Nótás kapitány”; pénteken este pedig „Urilány szobát keres.” A keddi előadás főleg Jávör Pál vendégszereplése miatt igen nagy érdeklődést vált ki a közönség körében, ugyannyira, hogy ajánlatos a jegyek elővételben való vásárlása, mert aki ezt a fenomenális művészt nem láthatja, az határozottan szegényebb lesz egy kellemesen előlított este emlékével. Az előkészületben levő darabok közül megemlítjük, mint Kőrössi Bőske jutalomjátékát: „A sárgapitykés közlegény”-t. A kedves játéku szubrett primadonna a közönség igazi kedvence lett és estéről-estére zajos tapsokat arat. Reméljük, hogy jutalomjátékán felt ház fog tapsolni neki.

**Hirdessen a
„Független Hajduság”-ban.**

Nyomatott Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajdusoboszlón. 1937—874.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemet Horthy Miklós-ut 6. szám alá, a Lévi-féle korcsmahelyiségekbe helyeztem át és ott ezután is mindenféle terményt legmagasabb árban vásárolok. Gazdasági gépeket, új és ócska zsákokat és vízmentes ponyvákat legolcsóbban árusítok és kölcsönzök.

Szives pártfogást kérek:

Gall
terményes.

Tudomány és irodalom.

* **A repülő táltos.** Irta: George Owen Baxter. Acélosan tiszta férfijellem és egy csodálatos paripa legendás alakja rajzolódik elénk ebben a hátborzongató kalandokkal és bűbajos érzelmi romantikával átszőtt történetben. Vörös Súlyomnak nevezik Rusty Sabint az indiánok, fehér ember léte féltékenként szeretik, tisztelik és valóban csodálatos is, amit művel közönlük. Ő maga is indiánnak vallja, érzi magát, hiszen ott nőtt fel az indiánok táborában s hivatásának érzi, hogy vezetőjük, védelmezőjük legyen az erőszakoskodó fehérekkel szemben. Népe varázsló hatalmat is tulajdonít neki, a csodálatos vadlovat pedig a „repülő táltost” lelkes állatnak, isten ajándékának tartják. A bonyodalom ott kezdődik, hogy Vörös Súlyom szerelmét, a bájos fehér leányt el akarja hódítani tőle a telep teljhatalmu katonai parancsnok, híres lovát pedig egy hirhedt tolvaj akarja mindenáron megszerezni tőle. Az eseményeknek egy végzetes fordulata a tolvajból életmentőt csinál és Vörös Súlyom nyilvánosan testvérenek fogadja őt, nem is sejtve aljas szándékát. Halálos ellensége, a katonai parancsnok is báránydörbe bujt farkasként közeledik hozzá, miközben pokoli aknamunkát folytat ellene és Vörös Súlyom máról-holnapra mindenkitől elhagyatva, üldözött vaddá válik. Hogyan gyógyul ki a vérző férfiszív a sebből, ami lova és szerelmese elpárolásával érte és az élethalál harcok során hogyan válik igaz barátta a megtért gonoszlovó? Erre kapunk feleletet ebben a regényben, amelyet a gyűlölet és bosszu villámó fényei mellett a lélek tiszta tüzeinek nemes lángolása tesz kápráztatóvá. A Palladiának ez a győzedelmes szépségekkel teli legújabb Félpengős Regényét Félegyházy Endre fordította élvezetes szinompás magyarsággal.

Allatvásári jelentés

1937. évi jul. hó 31.-i heti vásárról.

	Felbajtatott:	Eladott:
Sertés	— 590 drb.	430 drb.
Ló	— 4 „	2 „
Szarvasmarha	15 „	6 „
Borju	— 3 „	3 „
Juh	— 17 „	17 „
Kecske	— 6 „	6 „
Hizottsertés különként elősúlyban		78—86 f.

10833—1937.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a város tulajdonát képező régi cserépegétnél lévő szilvafák terméséből nyert 17 l. szilvapálinka 1937. aug. 1-én, vasárnap d. e. 10 órakor a város háza udvarán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek eladatik.

Hajdusoboszló, 1937. jul. 26.

dr. Márton Gábor
polgármester.

11027—1937.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a város tulajdonában levő s kiseleztezt dezinficiáló gép 1937. aug. 1-én, vasárnap d. e. 11 órakor a város háza udvarán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek eladatik.

Hajdusoboszló, 1937. jul. 26.

dr. Márton Gábor
polgármester.

11290—1937.

Hirdetmény.

Értesitem Hajdusoboszló m. város közönségét, hogy az 1937. év folyamán rovarok pusztítása következtében földadóleengedésben részesülőkről szerkesztett kimutatást 1937. július hó 28-tól 1937. augusztus hó 12-ig a városi adóhivatal hivatalos helyiségében közszemlére kitételelt, hol is az megtekinthető. A F. H. Ö. 43 §. 3. bekezdéséhez fűzött utasítás alapján a pénzügyigazgatóságnak az elemi kár címen igényelt adóleengedés tárgyában hozott határozata ellen Hajdúvármegye közg. biz. adóügyi bizottságához lehet felebezéssel élni, amelyet a jegyzék közszemlére történt kitételelt utolsó napját követő 15 nap alatt a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani.

Hajdusoboszló, 1937. jul. 28.

Dr. Márton Gábor
polgármester.